

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД
судової практики Верховного Суду
щодо оподаткування
в умовах воєнного стану

2022

ЗМІСТ

1. Єдиний соціальний внесок	3
1.1. Про скасування рішення щодо застосування штрафних санкцій та застосування пені за несплату або несвоєчасну сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	3
1.2. Про нарахування боргу (недоїмки) з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування після переведення платника податків з податковою адресою на території проведення антитерористичної операції на обслуговування до податкового органу на території, підконтрольній Україні	5
2. Зовнішньоекономічна діяльність	7
2.1. Про відповідальність за порушення термінів розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності за реалізацію діяльності на території проведення антитерористичної операції	7
2.2. Про порушення резидентами строків здійснення розрахунків у іноземній валюті	9
3. Податкові зобов'язання	10
3.1. Про реалізацію права направити суму переплати на погашення грошового зобов'язання з інших платежів	10
3.2. Про анулювання платника податку на додану вартість	12
3.3. Про підстави для визнання податкового боргу безнадійним	13
3.4. Про подання податкової звітності	15
4. Земельний податок і орендна плата	16
4.1. Про звільнення від обов'язку щодо сплати орендної плати за землю	16
4.2. Про підстави звільнення від сплати земельного податку й орендної плати з юридичних осіб	18
5. Відповідальність платника	19
5.1. Про звільнення від відповідальності в частині неналежного виконання обов'язку своєчасного подання податкової звітності	19
5.2. Про звільнення від відповідальності за порушення терміну реєстрації податкових накладних	21
5.3. Про звільнення від відповідальності платника, якщо фактичним місцезнаходженням філії, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу юридичної особи є тимчасово окупована територія	22
6. Процесуальні питання	24
6.1. Про відновлення втраченого провадження	24
6.2. Про доказування щодо неможливості виконання ухвал суду, зокрема, у зв'язку з тимчасово відсутнім доступом до приміщення адміністративної будівлі податкового органу	25
6.3. Про продовження процесуального строку у період дії воєнного стану	27
6.4. Про поновлення процесуальних строків у період дії воєнного стану	28
6.5. Про забезпечення справедливого судового розгляду справ у період дії воєнного стану	29

1. Єдиний соціальний внесок

1.1. Про скасування рішення щодо застосування штрафних санкцій та застосування пені за несплату або несвоєчасну сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Перебування платників єдиного внеску на обліку в органах доходів і зборів, розташованих на території населених пунктів, де проводилася антитерористична операція, є підставою, щоб зупинити застосування заходів впливу та стягнень до таких платників

На розгляді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду перебувала зразкова справа № 812/292/18 щодо скасування рішення про застосування штрафних санкцій та застосування пені за несплату або несвоєчасну сплату єдиного внеску.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Суть спору полягала у тому, що рішенням територіального органу Державної фіскальної служби України до комунальної установи, розташованої та зареєстрованої у податкових органах у зоні антитерористичної операції, були застосовані штрафні санкції та нарахування пені за невиконання обов'язків платника єдиного внеску в період з 14 квітня 2014 року до закінчення антитерористичної операції на підставі частини десятої та пункту 2 частини одинадцятої статті 25 Закону України від 8 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464-VI).

Зразковим рішенням від 30 березня 2018 року було задоволено позовні вимоги Обласної комунальної установи «Луганський центр підтримки молодіжних ініціатив та соціальних досліджень» до Головного управління Державної фіскальної служби України у Луганській області. Вказане судове рішення було залишене без змін постановою Великої Палати Верховного Суду від 6 листопада 2018 року.

ОЦІНКА СУДУ

Велика Палата Верховного Суду врахувала правову позицію Європейського суду з прав людини, викладену, зокрема, в рішенні від 14 жовтня 2010 року у справі «Щокін проти України» (заяви № 23759/03 та № 37943/06), щодо концепції якості закону, зокрема, доступності для зацікавлених осіб, чіткості та передбачуваності в застосуванні. У разі неоднозначного або множинного тлумачення прав та обов'язків осіб у національному законодавстві органи зобов'язані застосувати підхід, найоптимальніший для цих осіб.

Надаючи правову оцінку обставинам цієї справи, Верховний Суд опирався на той факт, що перебування платників єдиного внеску на обліку в органах доходів

і зборів, розташованих на території населених пунктів, де проводилася антитерористична операція, є підставою для зупинення застосування до таких платників заходів впливу та стягнення і відповідальності за порушення Закону № 2464-VI.

Органи доходів і зборів, а також платники єдиного внеску під час здійснення своїх повноважень та обов'язків застосовують приписи зазначеного Закону, оскільки правові та організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, умови та порядок його нарахування і сплати та повноваження органу, що здійснює його збір та ведення обліку, передбачені саме цим Законом, норми якого є спеціальними порівняно з нормами Закону України від 2 вересня 2014 року № 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції».

Факт перебування платників єдиного внеску на обліку в органах доходів розташованих на території населених пунктів, де проводиться антитерористична операція, є підставою для незастосування до таких платників заходів впливу та стягнення за невиконання обов'язків платника єдиного внеску.

Верховний Суд зазначив, що Закон № 2464-VI не скасовує обов'язків платника єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а надає можливість на період антитерористичної операції не виконувати їх у встановлені строки (своєчасно) та в повному обсязі.

Безпідставними є покликання податкового органу на неподання позивачем у порядку Закону № 2464-VI заяви про звільнення від обов'язків, передбачених цим Законом, з огляду на те, що антитерористична операція, розпочата відповідно до Указу Президента України від 14 квітня 2014 року № 405/2014, триває, спірне рішення прийняте в період проведення цієї операції. Крім того, відповідальність урегульована окремою нормою пункту 9-4 розділу VIII зазначеного Закону. Вимоги щодо заяви платника єдиного внеску як підстави для звільнення від виконання своїх обов'язків, визначених частиною другою статті 6 цього Закону, на період з 14 квітня 2014 року до закінчення антитерористичної операції, не можна виймати з контексту норми, яка вимагає системного аналізу положень у сукупності статей 6, 25 і пункту 9-4 розділу VIII Закону № 2464-VI. Необхідність подання заяви обумовлена низкою підстав, зокрема, визнання безнадійною недоїмки, яка підлягає списанню в порядку, передбаченому Податковим кодексом України для списання безнадійного податкового боргу. Таку заяву можна подати виключно після закінчення антитерористичної операції. Натомість звільнення від відповідальності передбачено безпосередньо у Законі, з огляду на його пряму дію та не потребує додаткового звернення, оскільки норма встановлює «незастосування відповідальності, штрафних та фінансових санкцій», а також вона адресована особам, наділеним компетенцією застосовувати штрафні та фінансові санкції.

Детальніше з текстом рішення, ухваленого Верховним Судом у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду 30 березня 2018 року у справі № 812/292/18, можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/73108956>.

Із текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 6 листопада 2018 року можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/77911136>.

1.2. Про нарахування боргу (недоїмки) з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування після переведення платника податків з податковою адресою на території проведення антитерористичної операції на обслуговування до податкового органу на території, підконтрольній Україні

Закон, що встановлює тимчасове звільнення від виконання обов'язку платника єдиного внеску, не застосовується до особи, що не перебуває на податковому обліку на території населених пунктів, де проводилася антитерористична операція, за затвердженням переліком

11 вересня 2020 року Верховний Суд у складі судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби (правонаступника Офісу великих платників податків Державної податкової служби) на постанову Першого апеляційного адміністративного суду від 13 серпня 2019 року у справі № 200/2402/19-а (провадження № К/9901/26225/19) за адміністративним позовом приватного акціонерного товариства «ДТЕК Шахта Комсомолець Донбасу» до Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби (правонаступника Офісу великих платників податків Державної податкової служби) про визнання протиправною та скасування вимоги про нарахування боргу (недоїмки) з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на суму 26 518 060,49 грн, який виник після переведення позивача з податковою адресою на території проведення антитерористичної операції на обслуговування до податкового органу на території, підконтрольній Україні.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Суть спору полягала у способі нарахування боргу (недоїмки) з єдиного внеску після переведення платника податків з податковою адресою на території проведення антитерористичної операції на обслуговування до податкового органу на підконтрольну Україні територію.

Донецький окружний адміністративний суд рішенням від 16 травня 2019 року відмовив у задоволенні позовних вимог. Перший апеляційний адміністративний суд скасував рішення Донецького окружного адміністративного суду та прийняв нове рішення, яким позовні вимоги задовольнив частково: визнав протиправною та скасував вимогу Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби про сплату боргу (недоїмки) в частині сплати позивачем недоїмки з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Верховний Суд частково задовольнив касаційну скаргу та залишив чинною постанову суду першої інстанції.

ОЦІНКА СУДУ

Спір, переданий на вирішення касаційного суду, полягає не в площині встановлення фактів чи обставин справи, а в питанні застосовності до позивача як платника єдиного внеску норми закону, що запроваджує тимчасове звільнення від виконання обов'язку зі своєчасного нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та звільняє від відповідальності в разі його порушення.

Закон пов'язує звільнення платників єдиного внеску від виключно відповідальності за невиконання вимог законодавства щодо сплати єдиного внеску з фактом перебування такого платника на обліку в органах доходів і зборів, розташованих на території населених пунктів, де проводилася антитерористична операція, за визначеним переліком.

Перебування платника єдиного внеску, місцезнаходження якого зареєстроване на території визначених переліком населених пунктів, де проводилася антитерористична операція, на обліку в органі доходів і зборів, який розташований поза межами території проведення антитерористичної операції, – виключає звільнення такого платника від відповідальності, штрафних і фінансових санкцій, передбачених Законом «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 8 липня 2010 року № 2464-VI.

До такого висновку дійшов Верховний Суд під час розгляду зразкової справи № 812/292/18 (рішення від 30 березня 2018 року, залишене без змін постановою Великої палати Верховного Суду від 6 листопада 2018 року).

Реорганізація мережі спеціалізованих державних податкових інспекцій з обслуговування великих платників, у спосіб їх приєднання до Офісу великих платників податків, відбулася на підставі, у межах повноважень та в порядку, визначених законодавством. Питання доцільності проведення такої реорганізації повністю перебуває в компетенції Кабінету Міністрів України як органу, уповноваженого на формування та реорганізацію системи органів Державної фіскальної служби.

Що стосується переведення великого платника податків на облік до іншого контролюючого органу поза його волею, то зазначене переведення здійснене органом, уповноваженим на таке переведення, у зв'язку та внаслідок реорганізації системи контролюючих органів, тобто у випадку й у спосіб, визначений законом.

З огляду на встановлену судом об'єктивну неможливість продовження функціонування спеціалізованого органу податкового контролю з обслуговування великих платників на непідконтрольній Україні території, не було підстав обґрунтовано стверджувати про відсутність необхідного балансу між інтересами окремого платника й інтересами громадянського суспільства в період збройної агресії в правовідносинах, безпосередньо пов'язаних з такими обставинами та, з урахуванням суті ненаданої пільги, – про покладення на платника надмірного

тягаря. Установлені обмеження є такими, що відповідають критерію «необхідність у демократичному суспільстві».

У цьому разі наявне втручання держави в майнові права платника, але воно є законним та пропорційним указаній легітимній меті.

Таким чином, закон, що встановлює тимчасове звільнення від виконання обов'язку платника єдиного внеску, не застосовується щодо його сплати для осіб, які не перебувають на податковому обліку на території населених пунктів, де проводилася антитерористична операція, за затвердженням переліком.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 вересня 2020 року у справі № 200/2402/19-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92334041>.

2. Зовнішньоекономічна діяльність

2.1. Про відповідальність за порушення термінів розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності за реалізацію діяльності на території проведення антитерористичної операції

Невиконання зобов'язання особою може бути підтверджене обставинами непереборної сили, що звільняє таку особу від відповідальності. Передбачене застосування відповідальності за порушення термінів розрахунків у іноземній валюті до резидентів, що порушили терміни розрахунків, крім суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на території проведення антитерористичної операції на період її проведення

2 жовтня 2018 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Слов'янської об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління Державної фіскальної служби у Донецькій області на постанову Донецького окружного адміністративного суду від 26 червня 2017 року й ухвалу Донецького апеляційного адміністративного суду від 6 вересня 2017 року у справі № 805/2130/17-а (провадження № К/9901/4715/17) за позовом Приватного акціонерного товариства «Зевс Кераміка» до Слов'янської об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління Державної фіскальної служби у Донецькій області, Головного управління Державної фіскальної служби у Донецькій області про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Контролюючий орган провів перевірку, за результатами якої платнику було нараховано суму грошового зобов'язання з пені за порушення термінів розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Не погоджуючись з такими висновками, платник указав, що надав сертифікат Торгово-промислової палати щодо підтвердження наявності непереборної сили (форс-мажору), але контролюючі органи не взяли до уваги вказаний факт, оскільки наданий сертифікат не засвідчує настання форс-мажорних обставин за спірними контрактами.

Донецький окружний адміністративний суд постановою, залишеною без змін ухвалою Донецького апеляційного адміністративного суду, задовольнив позов. Суди попередніх інстанцій дійшли висновку, що положення частини першої статті 4 Закону України від 23 вересня 1994 року № 185/94-ВР «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) визначали умови звільнення суб'єкта господарювання від відповідальності за порушення термінів розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності в контексті провадження діяльності на території антитерористичної операції на період її виконання.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а оскаржувані судові рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Датою початку періоду проведення антитерористичної операції є 14 квітня 2014 року. Президент України не приймав указ про завершення проведення антитерористичної операції або військових дій на території України, тобто період проведення антитерористичної операції триває.

На виконання вимог Закону України від 2 вересня 2014 року № 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2014 року № 1053-р та від 2 грудня 2015 року № 1275-р було затверджено перелік населених пунктів, на території яких в охоплені перевітками періоди здійснювалась антитерористична операція. До цього переліку було, зокрема, включено м. Слов'янськ, Донецької області, де знаходився платник податків.

Оскільки в охоплені перевітками періоди платник податків реалізовував діяльність на території проведення антитерористичної операції, то у контролюючого органу були відсутні правові підстави для нарахування пені в порядку статті 4 Закону України від 23 вересня 1994 року № 185/94-ВР «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин).

Відсутня необхідність подання сертифіката Торгово-промислової палати України на підтвердження форс-мажорних обставин за кожним окремим контрактом, оскільки згідно з частиною першою статті 4 Закону України 23 вересня 1994 року № 185/94-ВР «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) єдиною підставою для звільнення суб'єкта господарювання від відповідальності за порушення термінів розрахунків за зовнішньоекономічними контрактами визначено провадження таким суб'єктом діяльності на території проведення антитерористичної операції. Указана стаття не містить додаткових умов.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 2 жовтня 2018 року у справі № 805/2130/17-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/77045039>.

2.2. Про порушення резидентами строків здійснення розрахунків у іноземній валюті

Якщо платник податків у охоплений перевіркою період провадив діяльність на території проведення антитерористичної операції, то в податкового органу відсутні правові підстави для нарахування йому пені в порядку статті 4 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків у іноземній валюті» у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин

30 липня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Головного управління Державної фіскальної служби у Луганській області на постанову Донецького апеляційного адміністративного суду від 2 серпня 2017 року у справі № 812/625/17 (провадження № К/9901/42244/18) за позовом Приватного акціонерного товариства «Регенерат» до Головного управління Державної фіскальної служби у Луганській області про визнання протиправним і скасування податкового повідомлення-рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

На виконання вимог Закону України від 2 вересня 2014 року № 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2014 року № 1053-р було затверджено перелік населених пунктів, на території яких в охоплений перевіркою період здійснювалась антитерористична операція, до якого, зокрема, включено м. Лисичанськ, Луганської області, де знаходилося Приватне акціонерне товариство «Регенерат».

Контролюючий орган здійснив документальну позапланову невіізну перевірку платника, за результатами якої було встановлено порушення позивачем вимог статті 1 Закону України від 23 вересня 1994 року № 185/94-ВР «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» у зв'язку з перевищенням законодавчо встановлених термінів надходження виручки в іноземній валюті за експортований товар за контрактом. Було прийнято податкове повідомлення-рішення, згідно з яким застосовано пеню за порушення термінів розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності, за невиконання зобов'язань та накладено штрафні санкції за порушення вимог валютного законодавства.

Луганський окружний адміністративний суд постановою від 8 червня 2017 року відмовив у задоволенні адміністративного позову, дійшовши, зокрема, висновку про те, що обов'язковими підставами для звільнення від відповідальності за невиконання (неналежне виконання) зобов'язань є знаходження суб'єкта господарювання на території проведення антитерористичної операції та наявність у нього сертифіката Торгово-промислової палати України, який підтверджує настання обставин непереборної сили (форс-мажору).

Донецький апеляційний адміністративний суд скасував рішення суду першої інстанції та прийняв нову, якою задовольнив адміністративний позов. Суд

апеляційної інстанції дійшов висновку, що оскільки позивач в охоплений перевіркою період провадив діяльність на території проведення антитерористичної операції, то в податкового органу були відсутні правові підстави для нарахування пені.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а оскаржуване судове рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Якщо платник податків у охоплений перевіркою період реалізовував діяльність на території проведення антитерористичної операції, то в податкового органу відсутні правові підстави для нарахування йому пені в порядку статті 4 Закону України від 23 вересня 1994 року № 185/94-ВР «Про порядок здійснення розрахунків у іноземній валюті» у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин.

Суд відхилив доводи відповідача, підтримані судом першої інстанції, щодо необхідності подання товариством у спірному випадку сертифіката Торгово-промислової палати України на підтвердження форс-мажорних обставин з огляду на те, що частиною першою статті 4 Закону України від 23 вересня 1994 року № 185/94-ВР «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) єдиною підставою для звільнення суб'єкта господарювання від відповідальності за порушення термінів розрахунків за зовнішньоекономічним контрактом визначено здійснення таким суб'єктом діяльності на території проведення антитерористичної операції. Додаткових умов вказана стаття не містить.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 липня 2020 року у справі № 812/625/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90726826>.

3. Податкові зобов'язання

3.1. Про реалізацію права направити суму переплати на погашення грошового зобов'язання з інших платежів

Оскільки на час звернення платника податків із заявою про зарахування переплати на погашення грошового зобов'язання зі сплати податку на прибуток за березень–грудень 2015 року не існувало встановлених статтею 43 Податкового кодексу України перешкод для реалізації наданого платнику податків права направити суму переплати на погашення грошового зобов'язання з інших платежів, у контролюючого органу виник обов'язок забезпечити виконання заяви

27 липня 2018 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби на постанову Донецького окружного адміністративного суду від 22 серпня 2016 року та ухвалу Донецького апеляційного адміністративного суду від 21 червня 2017 року у справі № 805/1786/15-а (провадження № К/9901/7942/18) за позовом Товариства з обмеженою

відповідальністю «ДТЕК Високовольтні мережі» до Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби про скасування податкових повідомлень-рішень.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Контролюючий орган за наслідками перевірки платника податків встановив несвоєчасну сплату податкового зобов'язання з податку на додану вартість у 2015 році та несвоєчасну сплату узгодженого податкового зобов'язання з податку на прибуток підприємств, створених за участю іноземних інвесторів за 2015 рік. Платник указав, що під час проведення перевірки контролюючий орган безпідставно не взяв до уваги положення Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» та не врахував наявність переплати з податку на прибуток, яку платник просив зарахувати до погашення грошового зобов'язання.

Донецький окружний адміністративний суд постановою, залишеною без змін ухвалою Донецького апеляційного адміністративного суду, задовольнив позов. Суди попередніх інстанцій послалися на те, що з огляду на приписи положень Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» платник з 14 квітня 2014 року був звільнений від відповідальності за неналежне виконання своїх зобов'язань щодо своєчасної сплати узгоджених податкових зобов'язань з податку на додану вартість. На переконання судів, контролюючий орган безпідставно не задовольнив звернення платника щодо зарахування надміру сплаченого платежу з податку на прибуток приватних підприємств до погашення грошового зобов'язання зі сплати податку на прибуток.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а оскаржувані судові рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Умовою для повернення сум грошового зобов'язання є подання платником заяви про таке повернення протягом 1095-ти днів від дня, коли виникла помилково та/або надміру сплачена сума.

Платник подає заяву на повернення надміру сплачених грошових зобов'язань у довільній формі, у якій зазначає напрям перерахування коштів, незалежно від виду бюджету, зокрема, на погашення грошового зобов'язання (податкового боргу) з інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи.

На час звернення із заявою про зарахування переплати на погашення грошового зобов'язання зі сплати податку на прибуток за березень–грудень 2015 року не існувало встановлених статтею 43 Податкового кодексу України перешкод для реалізації наданого платнику податків права направити суму переплати на погашення грошового зобов'язання з інших платежів. Тому відповідно до приписів пункту 43.35 цієї статті у контролюючого органу виник обов'язок забезпечити виконання заяви.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 липня 2018 року у справі № 805/1786/17-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/75592415>.

3.2. Про анулювання платника податку на додану вартість

Неподання платником податкової звітності з податку на додану вартість, що зумовлене настанням обставин непереборної сили та підтверджується належним сертифікатом Торгово-промислової палати України та відповідно до статті 10 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції», є підставою для звільнення від відповідальності за невиконання (неналежного виконання) зобов'язань, а також застосування до особи передбачених підпунктом «г» пункту 184.1 статті 184 Податкового кодексу України негативних наслідків у вигляді анулювання реєстрації платником податку на додану вартість є необґрунтованим

24 січня 2019 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Артемівської об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління Державної фіскальної служби у Донецькій області на постанову Донецького окружного адміністративного суду від 26 квітня 2016 року й ухвалу Донецького апеляційного адміністративного суду від 9 листопада 2016 року у справі № 805/221/16-а (провадження № К/9901/19239/18) за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю «Ай-Бі-І-Стирол» до Артемівської об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління Державної фіскальної служби про визнання протиправним і скасування рішення про анулювання реєстрації платника податку на додану вартість.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Починаючи з 17 липня 2014 року дня, коли було подано декларацію з податку на додану вартість за червень 2014 року, платник не подавав звітність до податкового органу, що обумовило прийняття рішення про анулювання реєстрації платника. Платник звертався до контролюючого органу із заявою про продовження граничних термінів подання звітності. Актом податкового органу було засвідчено неможливість відповідача вручити позивачу рішення про анулювання реєстрації платника податку на додану вартість, через проведення антитерористичної операції на території місцезнаходження платника.

Донецький окружний адміністративний суд постановою, залишеною без змін ухвалою Донецького апеляційного адміністративного суду, повністю задовольнив позов, визнавши протиправним і скасувавши рішення податкового органу про анулювання реєстрації платника податку на додану вартість. Суди попередніх інстанцій опиралися на той факт, що відносини, які виникають у сфері справляння податків і зборів, регулює Податковий кодекс України, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження та обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства, а також суди виконали системний аналіз положень

пункту 49.15 статті 49, підпункту «г» пункту 184.1 статті 184 Податкового кодексу України.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а оскаржувані судові рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Неподання платником податкової звітності з податку на додану вартість, що зумовлене настанням обставин непереборної сили та підтверджується потрібним сертифікатом Торгово-промислової палати України та відповідно до статті 10 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції», є підставою для звільнення від відповідальності за невиконання (неналежного виконання) зобов'язань, застосування до особи передбачених підпунктом «г» пункту 184.1 статті 184 Податкового кодексу України негативних наслідків у вигляді анулювання реєстрації платником податку на додану вартість є необґрунтованим.

Аналізуючи положення підпункту 102.6.4. пункту 102.6 статті 102 Податкового кодексу України, граничні строки, зокрема для подання податкової декларації, підлягають продовженню керівником контролюючого органу (його заступником) за письмовим запитом платника податків, якщо такий платник податків протягом зазначених строків мав обмежену свободу пересування у зв'язку з ув'язненням чи полонном на території інших держав або внаслідок інших обставин непереборної сили, підтверджених документально.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 січня 2019 року у справі № 805/221/16-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79409443>.

3.3. Про підстави для визнання податкового боргу безнадійним

Установлення причинно-наслідкового зв'язку між обставинами непереборної сили з виникненням податкового боргу (тобто визнання його безнадійним) є компетенцією суб'єкта владних повноважень за результатами розгляду заяви платника. Ці обставини впливають на право платника бути звільненим від виконання обов'язку щодо погашення податкового боргу шляхом його списання

24 січня 2019 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Комунального підприємства «Компанія „Вода Донбасу“» на постанову Донецького окружного адміністративного суду від 22 вересня 2016 року й ухвалу Донецького апеляційного адміністративного суду від 16 листопада 2016 року у справі № 805/2342/16-а (провадження № К/9901/26692/18) за позовом Комунального підприємства «Компанія „Вода Донбасу“» в особі Красноармійського регіонального виробничого управління комунального підприємства «Компанія „Вода Донбасу“» до Красноармійської об'єднаної податкової інспекції Головного управління Державної фіскальної

служби у Донецькій області про визнання протиправними дій та зобов'язання вчинити дії.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Платник подав до контролюючого органу заяву щодо списання безнадійного податкового боргу зі збору за спеціальне використання води за другий квартал 2014 року, що виник внаслідок обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин). До заяви були додані сертифікати Торгово-промислової палати України та висновок Торгово-промислової палати про засвідчення настання обставин непереборної сили з 10 червня 2014 року під час здійснення господарської діяльності на території Донецької області.

Контролюючий орган повідомив платника, що у доданих до заяви сертифікатах Торгово-промислової палати України було зазначено, що ці сертифікати були видані відповідно до пунктів 100.4 і 100.5 статті 100 Податкового кодексу України, положення яких регламентують порядок розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків. Було також вказано, що податковий орган розглядає документи щодо списання безнадійного податкового боргу, який, зокрема, виник внаслідок обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин) відповідно до статті 101 Податкового кодексу України.

Донецький окружний адміністративний суд постановою, залишеною без змін ухвалою Донецького апеляційного адміністративного суду, відмовив у задоволенні позову. Суди попередніх інстанцій дійшли висновку, що позивач, подаючи заяву про визнання безнадійним та списання податкового боргу, не дотримався вимог чинного законодавства. Не було надано відповідачу належні документи на підтвердження того, що податковий борг, який виник внаслідок обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин), є безнадійним. Тому в контролюючого органу були відсутні законні підстави для задоволення заяви та списання боргу.

Верховний Суд частково задовольнив касаційну скаргу, скасувавши оскаржувані судові рішення та направивши справу на новий розгляд до суду першої інстанції.

ОЦІНКА СУДУ

Для визнання податкового боргу безнадійним має бути доведений причиново-наслідковий зв'язок між податковим боргом та форс-мажорними обставинами. Наявність форс-мажорних обставин є загальновідомим фактом, але сама собою не доводить безнадійності податкового боргу, неможливості здійснити сплату самостійно визначених податкових зобов'язань платником, зокрема, внаслідок несплати споживачами плати за користування водою у зв'язку з проведенням антитерористичної операції.

Чинне законодавство не закріплює можливості засвідчення суб'єктам господарської діяльності обставин непереборної сили (форс-мажорних) обставин окремо по кожній статті Податкового кодексу України. Визначальним у спірних правовідносинах є не факт засвідчення таких обставин, оскільки вони є загальновідомими, а їхній вплив на неможливість платника належним чином виконувати свої зобов'язання має оцінити суб'єкт владних повноважень у кожному

конкретному випадку під час звернення суб'єктів господарювання з відповідною заявою.

Установлення причинно-наслідкового зв'язку між обставинами непереборної сили з виникненням податкового боргу (тобто визнання його безнадійним) є компетенцією суб'єкта владних повноважень за результатами розгляду заяви платника податків. Ці обставини впливають на право платника бути звільненим від виконання свого обов'язку (погашення податкового боргу) шляхом списання безнадійного податкового боргу.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 січня 2019 року у справі № 805/2342/16-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79409686>.

3.4. Про подання податкової звітності

Положення Закону України від 2 вересня 2014 року № 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» є спеціальною нормою, яка для суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність на відповідній території протягом визначеного періоду в часі, на підставі об'єктивних обставин щодо проведення антитерористичної операції та за умови отримання висновку Торгово-промислової палати України, передбачає підстави для звільнення від відповідальності, зокрема в частині неналежного виконання обов'язку своєчасного подання податкової звітності

14 листопада 2018 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби на постанову Луганського окружного адміністративного суду від 10 серпня 2017 року й ухвалу Донецького апеляційного адміністративного суду від 6 листопада 2017 року у справі № 812/258/17 (провадження № К/9901/5083/17) за позовом Публічного акціонерного товариства «Луганськтепловоз» до Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби про визнання протиправним і скасування податкового повідомлення-рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Податкову декларацію з податку на додану вартість за жовтень 2014 року було подано до контролюючого органу з порушенням граничного терміну, встановленого підпунктом 49.18.1 пункту 49.18 статті 49 Податкового кодексу України. Позивач направляв відповідачу заяву про продовження граничних строків подання податкових декларацій з податку на додану вартість, обґрунтовану тим, що він знаходиться на території проведення антитерористичної операції та наявністю форс-мажорних обставин, настання яких підтверджено сертифікатом Торгово-промислової палати України.

Постановою Луганського окружного адміністративного суду, залишеною без змін ухвалою Донецького апеляційного адміністративного суду, позов було

задоволено. Суди попередніх інстанцій дійшли висновку, що відповідач не мав права застосовувати до позивача штрафні санкції у зв'язку з пропуском граничного терміну подання податкової звітності, зокрема за жовтень 2014 року, оскільки платник провадив господарську діяльність на території проведення антитерористичної операції, а сертифікат (висновок) Торгово-промислової палати України власне засвідчує настання обставин непереборної сили. Тому позивач є звільненим від відповідальності за неналежне виконання обов'язків із подання податкової декларації в установлені Податковим кодексом України строки.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а оскаржувані судові рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Положення Закону України від 2 вересня 2014 року № 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» є спеціальною нормою, яка для суб'єктів господарювання, що реалізують свою діяльність на відповідній території протягом визначеного періоду в часі на підставі об'єктивних обставин щодо проведення антитерористичної операції та за умови отримання висновку Торгово-промислової палати України, передбачає підстави для звільнення від відповідальності, зокрема в частині неналежного виконання обов'язку своєчасного подання податкової звітності.

Не взявши до уваги, розглядаючи заяву платника про продовження граничних строків для подання податкової декларації, місцезнаходження позивача на території проведення антитерористичної операції, не врахувавши, через суто формальні причини, висновки Торгово-промислової палати України з цього приводу, відповідач, всупереч приписам частини другої статті 71 Кодексу адміністративного судочинства України (в редакції, що діяла до 15 грудня 2017 року), не довів належними та допустимими доказами, що під час прийняття рішення про застосування штрафних санкцій за несвоєчасне подання податкової звітності він діяв обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення; добросовісно; розсудливо та з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи та цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 листопада 2019 року у справі № 812/258/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/77860077>.

4. Земельний податок і орендна плата

4.1. Про звільнення від обов'язку щодо сплати орендної плати за землю

Платники земельного податку, які провадили діяльність на території проведення антитерористичної операції, звільняються від своїх обов'язків, зокрема щодо сплати орендної плати за землю державної або комунальної власності з 14 квітня 2014 року

до 8 червня 2016 року. Закон України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» № 1669-VII є спеціальним законом у спірних правовідносинах, а тому його застосування узалежнюється від внесення відповідних змін до Податкового кодексу України

5 червня 2018 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Бахмуцької об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління Державної фіскальної служби у Донецькій області на рішення Донецького окружного адміністративного суду від 17 січня 2018 року та постанову Донецького апеляційного адміністративного суду від 20 березня 2018 року у справі № 805/4569/16-а (провадження № К/9901/48827/18) за позовом Публічного акціонерного товариства «ДТЕК Донецькобленерго» до Бахмутської об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління Державної фіскальної служби у Донецькій області про визнання протиправними та скасування податкових вимог, зобов'язання внести зміни до інтегрованих карток з земельного податку та орендної плати юридичних осіб шляхом виключення з них відомостей про наявність податкового боргу (недоїмки).

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Контролюючий орган сформував податкову вимогу, якою зобов'язав платника сплатити суму податкового боргу, станом на 14 березня 2016 року, із земельного податку та орендної плати з юридичних осіб. Платник указав, що здійснював свою діяльність на території проведення антитерористичної операції, тому має право на звільнення від обов'язку зі сплати орендної плати за землю.

Донецький окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Донецького апеляційного адміністративного суду, задовольнив позов. Суди попередніх інстанцій, застосувавши до спірних правовідносин принцип презумпції правомірності рішень платника, дійшли висновку, що в податкового органу були відсутні підстави для формування спірних податкових вимог. Суди врахували умови проведення антитерористичної операції, наявність дії тимчасових заходів, запроваджених державою підтримки суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на території проведення антитерористичної операції, а також право платника подавати уточнюючі декларації до раніше поданих декларацій.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а оскаржувані судові рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Положення Закону України від 2 вересня 2014 року № 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» є спеціальними у спірних правовідносинах, а тому їх застосування не залежить від внесення відповідних змін до Податкового кодексу України. Тому платники земельного податку, які реалізовували діяльність на території проведення антитерористичної операції, з 14 квітня 2014 року до 8 червня 2016 року звільнені від виконання обов'язків, зокрема, сплачувати за оренду землі державної або комунальної власності.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2014 року № 1085-р було затверджено Перелік населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, а також перелік населених пунктів, розташованих на лінії зіткнення, до якого не належить місто Артемівськ (місто Бахмут).

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 5 червня 2018 року у справі № 805/4569/16-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/74512856>.

4.2. Про підстави звільнення від сплати земельного податку й орендної плати з юридичних осіб

Платники земельного податку й орендної плати з юридичних осіб, які перебувають на обліку у фіскальних органах і знаходилися на території визначених переліком населених пунктів, де проводилася антитерористична операція або було оголошено військовий чи надзвичайний стан, на цей період звільняються, зокрема, від сплати за користування земельними ділянками державної та комунальної власності

11 вересня 2018 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Маріупольської об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління Державної фіскальної служби у Донецькій області на постанову Донецького окружного адміністративного суду від 13 березня 2017 року й ухвалу Донецького апеляційного адміністративного суду від 14 червня 2017 року у справі № 805/4279/16-а (провадження № К/9901/42143/18) за позовом Публічного акціонерного товариства «Будівельно-монтажна фірма „Азовстальбуд“» до Маріупольської об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління Державної фіскальної служби у Донецькій області про визнання недійсним і скасування податкового повідомлення-рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Контролюючий орган під час проведення перевірки встановив, що порушуючи вимоги чинного законодавства, платник самостійно визначив до сплати податковій зобов'язання із земельного податку та з орендної плати, погашені з порушенням граничних строків сплати (несвоєчасну сплату податкового зобов'язання із земельного податку з юридичних осіб). Платник указав, що під час прийняття оскаржуваного податкового повідомлення-рішення не було враховано приписів статті 6 Закону України від 2 вересня 2014 року № 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» щодо звільнення від сплати за користування земельними ділянками державної та комунальної власності суб'єктів господарювання, які провадять діяльність на території проведення антитерористичної операції.

Донецький окружний адміністративний суд постановою, залишеною без змін ухвалою Донецького апеляційного адміністративного суду, задовольнив позов. Суди попередніх інстанцій дійшли висновку, що оскільки платник земельного

податку зареєстрований та здійснює свою господарську діяльність на адміністративній території м. Маріуполя Донецької області (у населеному пункті на території проведення антитерористичної операції), то на такого платника поширюються пільги, установлені статтею 6 Закону України від 2 вересня 2014 року № 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції».

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а оскаржені судові рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Закон України від 2 вересня 2014 року № 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» було прийнято для підтримки суб'єктів господарювання, що реалізують діяльність на території, а також осіб, які там проживають або переселилися з цієї території на час активної фази антитерористичної операції.

Платники земельного податку й орендної плати з юридичних осіб, які перебувають на обліку у фіскальних органах і знаходилися на території визначених переліком населених пунктів, де проводилася антитерористична операція або було оголошено військовий чи надзвичайний стан, на цей період звільняються, зокрема, від сплати за користування земельними ділянками державної та комунальної власності. Підставою для звільнення від сплати за користування земельними ділянками є здійснення суб'єктом господарювання діяльності саме на території проведення антитерористичної операції та в період її проведення.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 вересня 2018 року у справі № 805/4279/16-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/76421990>.

5. Відповідальність платника

5.1. Про звільнення від відповідальності в частині неналежного виконання обов'язку своєчасного подання податкової звітності

Положення Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» не встановлюють податкової пільги, що розповсюджується на платника податків. Сертифікат Торгово-промислової палати України про настання обставин непереборної сили є належним доказом на підставі статті 10 цього Закону для звільнення платника податків від відповідальності, передбаченої абзацом другим пункту 120.1 статті 120 Податкового кодексу України, за неналежне виконання зобов'язань щодо своєчасної подачі вказаного розрахунку за користування надрами

6 лютого 2018 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби на постанову Луганського окружного адміністративного суду від 19 вересня 2017 року й ухвалу Донецького апеляційного адміністративного суду від 6 грудня 2017 року у справі № 812/275/17 (провадження № К/9901/397/17) за позовом Публічного акціонерного товариства «Луганськтепловоз»

до Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби про скасування податкового повідомлення-рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Платник податків обґрунтував несвоєчасне подання податкової звітності з рентної плати за користування надрами за четвертий квартал 2014 року настанням форс-мажорних обставин – проведенням на території Луганської області антитерористичної операції, про що було повідомлено контролюючий орган та направлено заяву про продовження граничних термінів подання податкової звітності. Контролюючий орган покликався на відсутність підстав для звільнення платника від відповідальності, установлені нормами податкового законодавства

Луганський окружний адміністративний суд постановою, залишеною без змін ухвалою Донецького апеляційного адміністративного суду, задовольнив позов. Суди попередніх інстанцій дійшли висновку, що застосування до платника штрафних (фінансових) санкцій є, оскільки контролюючий орган порушив порядок розгляду заяв платника про відтермінування строків подання податкових розрахунків плати за користування надрами та наявності підтвердження форс-мажорних обставин, що є підставою для звільнення від відповідальності, передбаченої пунктом 120.1 статті 120 Податкового кодексу України.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а оскаржувані судові рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Положення Закону України від 2 вересня 2014 року № 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» не встановлюють податкової пільги, що розповсюджується на платника. У цьому Законі закріплено спеціальну норму для суб'єктів господарювання, які реалізують свою діяльність на відповідній території протягом визначеного періоду в часі (з урахуванням об'єктивних обставин проведення антитерористичної операції та за умови отримання висновку Торгово-промислової палати України), щодо підстав для звільнення від відповідальності цих платників, включаючи неналежне виконання обов'язку своєчасного подання податкової звітності.

Сертифікати (висновки) Торгово-промислової палати України про настання обставин непереборної сили засвідчують відповідно до підпунктів 102.6–102.7 статті 102 Податкового кодексу України настання обставин непереборної сили для платника з 1 липня 2014 року під час здійснення господарської діяльності на території м. Луганська Луганської області та дотримання законодавчих актів України, які стосуються продовження граничних строків подання податкової звітності.

Сертифікат Торгово-промислової палати України є належним доказом на підставі статті 10 Закону України від 2 вересня 2014 року № 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» для звільнення платника від відповідальності, передбаченої абзацом першим пункту 120.1 статті 120 Податкового кодексу України, за неналежне виконання зобов'язань щодо своєчасного подання вказаного розрахунку за користування надрами за третій квартал 2014 року. Контролюючий орган, якому на момент прийняття оскарженого рішення

було відомо про наявність у платника податків вказаних сертифікатів, має врахувати цю обставину під час прийняття оскарженого рішення.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 6 лютого 2018 року у справі № 812/275/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/72088961>.

5.2. Про звільнення від відповідальності за порушення терміну реєстрації податкових накладних

Неодноразове намагання платника, що здійснив перереєстрацію з неконтрольованої території до контрольованої території України, яка належить до території проведення антитерористичної операції, зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригувань у межах установлених граничних строків, а потім безпідставне їх неприйняття контролюючим органом свідчить про відсутність протиправної бездіяльності платника податків і виключає склад податкового правопорушення

14 листопада 2018 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Спеціалізованої державної податкової інспекції з обслуговування великих платників у м. Дніпропетровську Міжрегіонального Головного управління Державної фіскальної служби на постанову Донецького окружного адміністративного суду від 20 березня 2017 року й ухвалу Донецького апеляційного адміністративного суду від 13 червня 2017 року у справі № 805/365/17-а (провадження № К/9901/31531/18) за позовом Приватного акціонерного товариства «ДТЕК Шахта Комсомолець Донбасу» до Спеціалізованої державної податкової інспекції з обслуговування великих платників у місті Дніпропетровську Міжрегіонального Головного управління Державної фіскальної служби про визнання нечинним і скасування податкового повідомлення-рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Через затримку реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування до податкових накладних контролюючий орган застосував штраф до платника. Останній не заперечував факту несвоєчасної реєстрації податкових накладних, але вказав, що порушення строку відбулося з огляду на обставини непереборної сили.

Платник перереєструвався з неконтрольованої території (м. Кіровське) до контрольованої території України (м. Добропілля). Зазначені населені пункти належать до території проведення антитерористичної операції. Згідно з наданими копіями документів вбачається, що всі виробничі потужності підприємства, яке видобувало вугілля, залишилися на території бойових дій у зоні антитерористичної операції під впливом форс-мажорних обставин, що унеможливило провадження діяльності у безпечному режимі та перешкоджає отриманню прибутку.

Платник надав сертифікат (висновок) Торгово-промислової палати, яким було засвідчено настання обставин непереборної сили з 14 квітня 2014 року під час здійснення господарської діяльності на території Донецької області щодо виконання законодавчих актів України, які стосуються справляння та сплати податків та обов'язкових платежів.

Донецький окружний адміністративний суд постановою, залишеною без змін ухвалою Донецького апеляційного адміністративного суду, задовольнив позов. Суди попередніх інстанцій дійшли висновку, що платник є звільненим з 14 квітня 2014 року від відповідальності за неналежне виконання своїх зобов'язань, зокрема, щодо сплати штрафних санкцій за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а оскаржувані судові рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

До обставин непереборної сили належить ситуація, що склалася у Східному регіоні України, урахувавши введення в дію рішення Ради національної безпеки та оборони України від 13 квітня 2014 року Указом Президента України від 14 квітня 2014 року № 405/2014 «Про невідкладні заходи щодо боротьби з терористичною загрозою і збереження територіальної цілісності України», а також початок проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей.

З 14 квітня 2014 року платник є звільненим від відповідальності за неналежне виконання своїх зобов'язань щодо сплати штрафних санкцій, зокрема, за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 листопада 2018 року у справі № 805/365/17-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/77860286>.

5.3. Про звільнення від відповідальності платника, якщо фактичним місцезнаходженням філії, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу юридичної особи є тимчасово окупована територія

Звільнення платника від відповідальності на підставі підпункту 38.4 пункту 38 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України є безумовним обов'язком податкових органів, зокрема, якщо фактичним місцезнаходженням філії, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу юридичної особи є тимчасово окупована територія, а місцезнаходженням відповідної юридичної особи є інша територія України або територія населених пунктів на лінії зіткнення

11 грудня 2018 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Головного управління Державної фіскальної служби у Луганській області на рішення Донецького окружного адміністративного суду від 3 липня 2018 року та постанову Донецького апеляційного

адміністративного суду від 18 вересня 2018 року у справі № 805/2354/18-а (провадження № К/9901/64631/18) за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю «ДТЕК Східенерго» до Головного управління Державної фіскальної служби у Луганській області про визнання протиправним і скасування податкового повідомлення-рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Контролюючий орган провів перевірку, за результатами якої за порушення строку сплати суми грошового зобов'язання зі збору за спеціальне використання води зобов'язав платника сплатити штраф у розмірі 20% за затримку сплати грошового зобов'язання відокремленим підрозділом платника, тривалістю понад 100 днів. Позивач уважав застосування штрафу неправомірним, оскільки контролюючому органу було надано сертифікат (висновок) Торгово-промислової палати, яким засвідчено настання обставин непереборної сили з 14 квітня 2014 року під час провадження господарської діяльності на території Донецької та Луганської областей щодо виконання законодавчих актів України, які стосуються справляння і сплати податків та обов'язкових платежів.

Донецький окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Донецького апеляційного адміністративного суду, задовольнив позов. Суди попередніх інстанцій висновувалися з протиправності спірного податкового повідомлення-рішення внаслідок прийняття його податковим органом всупереч положенням підпункту 38.4.1 пункту 38.4 статті 38 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, а також неможливості проведення камеральної перевірки з питань своєчасності сплати узгодженого податкового зобов'язання.

Верховний Суд частково задовольнив касаційну скаргу, скасувавши оскаржувані судові рішення та направивши справу на новий розгляд до суду першої інстанції.

ОЦІНКА СУДУ

Законодавець визначив передумови застосування положень пункту 38 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України поширив їх на категорії платників, місцезнаходження (місце проживання) яких станом на 14 квітня 2014 року було на (1) тимчасово окупованій території, що визнана такою відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями», або (2) в населених пунктах на лінії зіткнення, та/або (3) платників, які мають об'єкти оподаткування місцевими податками, зборами на цих територіях. Такі категорії є альтернативними, на що вказує вживання сполучника «та/або». Вимоги цього пункту розповсюджуються лише на порядок справляння місцевих податків і зборів.

Звільнення платника від відповідальності на підставі підпункту 38.4 пункту 38 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України є безумовним обов'язком податкових органів, зокрема, якщо фактичним місцезнаходженням філії, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу юридичної особи є тимчасово окупована територія, а місцезнаходженням

відповідної юридичної особи є інша територія України або територія населених пунктів на лінії зіткнення. Звільнення від відповідальності здійснюється лише в межах діяльності, що провадиться через такі філії, представництва, відокремлені чи інші структурні підрозділи, за весь період проведення антитерористичної операції.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 грудня 2018 року у справі № 805/2354/18-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/78468511>.

6. Процесуальні питання

6.1. Про відновлення втраченого провадження

На стадії апеляційного перегляду рішення суду першої інстанції, приводом для якого є апеляційна скарга, а підставами – порушення судом норм матеріального чи процесуального права, суд апеляційної інстанції не має повноважень на ревізію рішення суду про відновлення втраченого судового провадження. На підставі статті 279 Кодексу адміністративного судочинства України суд не наділений правом ухвалювати рішення про закриття апеляційного провадження з покликанням на недостатність зібраних матеріалів для точного відновлення втраченого провадження

7 серпня 2018 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Ленінської об'єднаної державної податкової інспекції у м. Луганську Головного управління Міндоходів у Луганській області на ухвалу Донецького апеляційного адміністративного суду від 23 червня 2015 року у справі № 2а-3348/10/1270 (провадження № К/9901/5477/18) за позовом Закритого акціонерного товариства «Інвестхолдінг» до Ленінської об'єднаної державної податкової інспекції у м. Луганську Головного управління Міндоходів у Луганській області про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Луганський окружний адміністративний суд постановою від 27 травня 2014 року задовольнив позовні вимоги платника, визнавши протиправними та скасувавши податкові повідомлення-рішення. Указане судові рішення було оскаржене податковим органом в апеляційному порядку до Донецького апеляційного адміністративного суду, який ухвалою від 14 липня 2014 року відкрив апеляційне провадження.

Суд апеляційної інстанції зупинив провадження у справі до закінчення проведення антитерористичної операції.

Невідомі озброєні люди 12 вересня 2014 року захопили адміністративну будівлю Донецького апеляційного адміністративного суду. Усі справи, включаючи справу № 2а-3348/10/1270, були втрачені.

Луганський окружний адміністративний суд ухвалою 23 квітня 2015 року частково відновив повністю втрачене провадження у справі № 2а-3348/10/1270.

Донецький апеляційний адміністративний суд ухвалою від 23 червня 2015 року закрити розгляд апеляційного провадження у справі № 2а-3348/10/1270 з підстав

недостатності зібраних матеріалів для відновлення втраченого провадження, а матеріали справи було направлено до суду першої інстанції для зберігання.

Не погоджуючись з ухвалою суду апеляційної інстанції, контролюючий орган подав касаційну скаргу.

Верховний Суд задовольнив касаційну скаргу, скасувавши судові рішення суду апеляційної інстанції та направивши справу для продовження розгляду до суду апеляційної інстанції.

ОЦІНКА СУДУ

Рішення про відновлення втраченого провадження повністю або в частині ухвалюється в порядку окремого особливого судового провадження, встановленого розділом VII Кодексу адміністративного судочинства України. Прийняття цього рішення за підсудністю належить до повноважень суду, який ухвалив рішення по суті спору або постановив ухвалу про закриття провадження у справі. Саме цей суд наділений правом закрити розгляд заяви про відновлення провадження у разі недостатності зібраних матеріалів для точного відновлення втраченого судового провадження та роз'яснити особам, які беруть участь у справі, про право на повторне звернення з такою самою заявою за наявності необхідних документів.

На стадії апеляційного перегляду рішення суду першої інстанції, приводом для якого є апеляційна скарга, а підставами – порушення судом норм матеріального чи процесуального права, суд апеляційної інстанції не має повноважень на ревізію рішення суду про відновлення втраченого судового провадження. На підставі статті 279 Кодексу адміністративного судочинства України суд не наділений і правом ухвалювати рішення про закриття апеляційного провадження з покликанням на недостатність зібраних матеріалів для точного відновлення втраченого провадження.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 7 серпня 2018 року у справі № 2а-3348/10/1270 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/75756924>.

6.2. Про доказування щодо неможливості виконання ухвал суду, зокрема, у зв'язку з тимчасово відсутнім доступом до приміщення адміністративної будівлі податкового органу

Неможливість виконання ухвал суду, зокрема, у зв'язку з тимчасово відсутнім доступом до приміщення адміністративної будівлі податкового органу, з огляду на проведення на території міста операції об'єднаних сил, – не звільняє позивача як суб'єкта владних повноважень від обов'язку надати докази щодо обґрунтованості заявлених ним позовних вимог

29 травня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Головного управління Державної фіскальної служби у Донецькій області на рішення Донецького окружного адміністративного суду від 7 травня 2019 року та постанову Першого апеляційного адміністративного суду від 23 липня 2019 року у справі № 2а-17269/08/0570

(провадження № К/9901/22984/19) за позовом Головного управління Державної фіскальної служби у Донецькій області до Товариства з обмеженою відповідальністю «Укрферроінвест», Ampers International Inc USA про визнання угоди недійсною.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Суди неодноразово розглядали відповідну справу. Направляючи її на новий розгляд, суд касаційної інстанції звернув увагу, що суди мають з'ясувати, чи позивач дотримав під час звернення до суду з позовом про застосування адміністративно-господарських санкцій строки застосування санкцій, передбачені в статті 250 Господарського кодексу України.

Донецький окружний адміністративний суд неодноразово витребував необхідні для розгляду справи документи, але станом на зазначені дати операція об'єднаних сил на території м. Донецька не була завершена, тому позивач не виконав вимоги цих ухвал суду.

Ухвалою Донецького окружного адміністративного суду від 19 лютого 2018 року, залишеною без змін постановою Донецького апеляційного адміністративного суду від 3 квітня 2018 року, позовну заяву було залишено без розгляду у зв'язку з ненаданням сторонами витребуваних документів. Постановою Верховного Суду від 6 листопада 2018 року відповідні судові рішення було скасовано, а справу направлено для продовження розгляду до суду першої інстанції.

Донецький окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Першого апеляційного адміністративного суду, у задоволенні позову відмовив. Суди попередніх інстанцій, керуючись приписами Кодексу адміністративного судочинства України, неодноразово витребували докази у справі. Водночас позивач і відповідач не виконали вимоги відповідних ухвал суду. Не були надані докази на підтвердження обставин, викладених у позовній заяві.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а оскаржувані судові рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Кодекс адміністративного судочинства України закріплює обов'язок суду встановити дійсні обставини справи під час розгляду адміністративного позову безвідносно до позиції сторін, що впливає з принципу офіційного з'ясування обставин справи як однієї із засад адміністративного судочинства. Виконання завдань адміністративного судочинства залежить від встановлення адміністративним судом у справі об'єктивної істини та правильного застосування норм матеріального та процесуального права.

Неможливість виконання ухвал суду, зокрема, у зв'язку з тимчасово відсутнім доступом до приміщення адміністративної будівлі податкового органу з огляду на проведення на території міста операції об'єднаних сил не звільняє позивача як суб'єкта владних повноважень від обов'язку надання доказів щодо обґрунтованості заявлених ним позовних вимог.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 травня 2020 року у справі № 2а-17269/08/0570 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89544070>.

6.3. Про продовження процесуального строку у період дії воєнного стану

Факт запровадження воєнного стану не може бути підставою для безумовного продовження процесуального строку, відстрочення, розстрочення чи звільнення від сплати судового збору у всіх абсолютно випадках, зокрема, якщо подання касаційної скарги з невідповідністю її вимогам статті 330 Кодексу адміністративного судочинства України відбулося ще до запровадження воєнного стану

12 травня 2022 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Головного управління Державної податкової служби у Донецькій області, утвореного на правах відокремленого підрозділу Державної податкової служби України на рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 31 травня 2021 року та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 11 січня 2022 року у справі №640/7077/20 (провадження № К/9901/6133/22) за позовом Акціонерного товариства «Сембол Улусларараси яктирим тарим пейзаж іншаат туризм санай ве тіджарет анонім ширкеті» в особі представництва «Сембол Улусларараси яктирим тарим пейзаж іншаат туризм санай ве тіджарет анонім ширкеті» до Головного управління Державної податкової служби у Донецькій області, Державної податкової служби України про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Верховний Суд ухвалою від 18 лютого 2022 року залишив касаційну скаргу без руху з мотивів її невідповідності вимогам статті 330 Кодексу адміністративного судочинства України.

Оскільки рекомендоване повідомлення про вручення скаргнику поштового відправлення (копії ухвали Верховного Суду від 18 лютого 2022 року про залишення касаційної скарги без руху на адресу суду) не повернулося, суд касаційної інстанції з власної ініціативи продовжив установлений ухвалою Верховного Суду строк до 3 травня 2022 року.

Контролюючий орган подав клопотання про продовження строку для усунення недоліків касаційної скарги, обґрунтоване неможливістю сплатити судовий збір у зв'язку з воєнним станом, введеним на всій території України, неможливістю проведення платежів і недостатністю бюджетного фінансування органів поданої служби.

Верховний Суд відмовив у задоволенні клопотання контролюючого органу про відстрочення сплати судового збору за подання касаційної скарги. Клопотання про продовження процесуального строку на усунення недоліків касаційної скарги було задоволено частково, продовжено строк на десять днів з дня отримання копії ухвали.

ОЦІНКА СУДУ

Продовження строку є наданням нового строку на вчинення процесуальної дії, яка не була з поважної причини вчинена у заздалегідь встановлений судом строк.

Питання продовження процесуального строку у разі невиконання вимог ухвали суду про залишення касаційної скарги без руху з причин, пов'язаних із запровадженням воєнного стану в Україні, вирішується в кожному конкретному випадку, з огляду на доводи, наведені у клопотанні скажника.

Сам лише факт запровадження воєнного стану не може бути підставою для безумовного продовження процесуального строку, відстрочення, розстрочення чи звільнення від сплати судового збору у всіх абсолютно випадках, якщо подання касаційної скарги з невідповідністю її вимогам статті 330 Кодексу адміністративного судочинства України відбулося ще до запровадження воєнного стану.

Детальніше з текстом ухвали Верховного Суду від 12 травня 2022 року у справі № 640/7077/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104300425>.

6.4. Про поновлення процесуальних строків у період дії воєнного стану

Невиконання вимог процесуального закону щодо належного оформлення касаційної скарги, та як наслідок, повернення заявнику касаційної скарги не належать до об'єктивних обставин особливого і непереборного характеру, які можуть зумовити перегляд остаточного й обов'язкового судового рішення після закінчення строку його касаційного оскарження, а отже, не свідчить про наявність поважних підстав для поновлення цього строку

18 травня 2022 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Головного управління Державної податкової служби у Вінницькій області на рішення Вінницького окружного адміністративного суду від 28 жовтня 2020 року та постанову Сьомого апеляційного адміністративного суду від 13 квітня 2021 року у справі № 802/592/17-а (провадження № К/990/8663/22) за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю «Спредом» до Головного управління Державної податкової служби у Вінницькій області про визнання протиправним і скасування податкового повідомлення-рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Верховний Суд ухвалою від 27 квітня 2022 року визнав неповажними причини пропуску строку на касаційне оскарження та надав контролюючому органу час повідомити про інші поважні причини пропуску строку на касаційне оскарження.

Скажник звернув увагу, що первинна касаційна скарга була подана в межах строку на касаційне оскарження та що повернення касаційної скарги не позбавляє права повторного звернення до суду. Було зроблено покликання на запровадження на території України воєнного стану з 24 лютого 2022 року, що свідчить про поважність причин пропуску строку на касаційне оскарження в розглядуваній справі та про наявність підстав для його поновлення. Скажник у заяві про поновлення строку на касаційне оскарження судових рішень не обґрунтував, яким чином запровадження воєнного стану в Україні вплинуло на пропуск строку на касаційне оскарження судових рішень у цій справі, ураховуючи, що постановою суду

апеляційної інстанції була складена в повному обсязі 15 квітня 2021 року, а воєнний стан в Україні було запроваджено майже через рік.

Верховний Суд відмовив у задоволенні клопотання про поновлення строку на касаційне оскарження, визнавши зазначені причини пропуску строку неповажними та відмовив у відкритті касаційного провадження.

ОЦІНКА СУДУ

Звернення до Верховного Суду з касаційною скаргою є правом, а не обов'язком сторони. Якщо особа вважає за необхідне скористатися своїм правом на касаційне оскарження, то реалізація зазначеного права має відбуватися з дотриманням порядку та строків, установлених положеннями Кодексу адміністративного судочинства України. Зловживання процесуальними правами не допускається.

Невиконання вимог процесуального закону щодо належного оформлення касаційної скарги, та як наслідок, повернення заявнику касаційної скарги не належать до об'єктивних обставин особливого і непереборного характеру, які можуть зумовити перегляд остаточного й обов'язкового судового рішення після закінчення строку його касаційного оскарження, а отже, не свідчить про наявність поважних підстав для поновлення цього строку.

Детальніше з текстом ухвали Верховного Суду від 18 травня 2022 року у справі № 802/592/17-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104361501>.

6.5. Про забезпечення справедливого судового розгляду справ у період дії воєнного стану

Суд апеляційної інстанції, ухвалюючи постанову без участі сторін, які виявили бажання бути присутніми в судовому засіданні, у період дії правового режиму воєнного стану, розуміючи об'єктивні ускладнені обставини щодо можливості сторін прибути до суду (наприклад, призов на військову службу, переїзд до іншого міста, затори тощо), з метою забезпечення права учасників справи брати участь у судовому процесі, має здійснити дії для забезпечення справедливого судового розгляду

31 травня 2022 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Приватної фірми «Техагробуд» на постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 2 березня 2022 року у справі № 140/8301/21 (провадження № К/990/9501/22) за позовом Приватної фірми «Техагробуд» до Головного управління Державної податкової служби у Волинській області про скасування податкового повідомлення-рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Платник податків, не погоджуючись з рішенням контролюючого органу про застосування до нього санкцій, звернувся з позовом до суду.

Волинський окружний адміністративний суд рішенням від 11 листопада 2021 року задовольнив позов, визнавши протиправним і скасувавши податкове повідомлення-рішення.

Восьмий апеляційний адміністративний суд, розглядаючи апеляційну скаргу від 9 лютого 2022 року, у відкритому судовому засіданні оголосив перерву до 23 лютого 2022 року для надання можливості представнику позивача надати додаткові докази. У матеріалах справи відсутній процесуальний документ (протокол, ухвала), який би підтверджував те, що 23 лютого 2022 року відбулось судове засідання, у межах якого суд апеляційної інстанції ухвалив відкласти розгляд справи.

23 лютого 2022 року представник платника подав клопотання про продовження строків апеляційного розгляду справи у зв'язку необхідністю вивчення документів щодо спірних правовідносин. Розписка про ознайомлення представника позивача про розгляд справи 2 березня 2022 року не містить ані даних щодо процесуального становища особи, яка поставила свій підпис, ані прізвища та ініціалів. До розписки не додано документу, який підтверджує повноваження такої особи.

Восьмий апеляційний адміністративний суд постановою, ухваленою у відкритому судовому засіданні, задовольнив апеляційну скаргу контролюючого органу, скасувавши рішення суду першої інстанції та ухваливши нове рішення, яким відмовив у задоволенні позову.

Верховний Суд частково задовольнив касаційну скаргу, скасувавши судове рішення суду апеляційної інстанції та направивши справу на новий розгляд до суду апеляційної інстанції.

ОЦІНКА СУДУ

Верховний Суд на сайті Судової влади України оприлюднив інформацію щодо особливостей здійснення правосуддя на території, на якій введено воєнний стан, зокрема, зауважив, що навіть в умовах воєнного стану конституційне право людини на судовий захист не може бути обмеженим.

Відповідно до статті 26 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» правосуддя на території, на якій уведено воєнний стан, здійснюється лише судами. Скорочення чи прискорення будь-яких форм судочинства забороняється. У разі загрози життю, здоров'ю та безпеці відвідувачів суду, працівників апарату суду, суддів оперативно приймаються рішення про тимчасове зупинення здійснення судочинства певним судом. Справи, які не є невідкладними, розглядатимуться лише за наявності письмової згоди на це всіх учасників судового провадження. Не можуть бути відкладеними судові засідання, на яких має розглядатися питання про обрання або продовження запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. З метою дотримання режиму безпеки учасників судових процесів і відвідувачів судів припиняється проведення особистого прийому громадян керівництвом суду й обмежується допуск у судові засідання осіб, які не є учасниками судових засідань. Якщо суд не припинив здійснювати судочинство, учасники судових процесів мають можливість подати заяву про відкладення розгляду справи зв'язку з воєнними діями та/або про розгляд справ у режимі відеоконференції за допомогою будь-яких технічних засобів, зокрема власних.

Суд апеляційної інстанції, ухвалюючи постанову без участі сторін, які виявили бажання бути присутніми в судовому засіданні, у період дії правового режиму

воєнного стану, розуміючи об'єктивні ускладнені обставини щодо можливості сторін прибути до суду (наприклад, призов на військову службу, переїзд до іншого міста, затори тощо), з метою забезпечення права учасників справи брати участь у судовому процесі, має здійснити дії для забезпечення справедливого судового розгляду.

Довідка, складена секретарем судового засідання про відкладення розгляду справи, не є документом належної форми такої процесуальної дії.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 травня 2022 року у справі № 140/8301/21 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104548549>.

Огляд судової практики Верховного Суду щодо оподаткування в умовах воєнного стану / Упоряд.: управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду; правове управління (I) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Відпов. за вип.: суддя ВС, секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів, канд. юрид. наук Р. Ф. Ханова; науковий консультант відділу забезпечення роботи секретаря та суддів судової палати управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду, канд. юрид. наук А. А. Барікова. – Київ, 2022. – 31 стор.

Застереження: видання містить короткий огляд деяких судових рішень. У кожному з них викладено лише основний висновок щодо правового питання, яке виникло у справі. Для правильного розуміння висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним у Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 supremecourt_ua